

Michala Berkopfová, Posibilidades para el mantenimiento de la identidad cultural de los Nahuas de la Sierra Nororiental de Puebla: El caso de la Unión Cooperativas Tosepan Titataniske, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Centro de Estudios Iberoamericanos, Praha 2011, 304 s. plus 31 s. plus přílohy II. Disertační práce.

Vyjádření oponenta

Zvolené téma paní Michaly Berkopfové Možnosti zachování kulturní identity Nahuů ze Severovýchodního pohoří státu Puebla – Příklad organizace Unión de Cooperativas Tosepan Titataniske propojuje a uvádí zájemce/čtenáře do dějin současnosti a minulosti vytypované komunity a dokládá, které z formativních podnětů dovolují konstatovat, proč, v jakém čase a s jakými výsledky lze hovořit o vzájemném prolínání vlivů (v případě modelu), které mohou a vést a vedou k uchovávaní a posilování kulturní identity Nahuů i v počínajícím 21. století.

Vstupním pilířem práce je historicko-vědní fundus (kapitola 4), který je doplňován fundusem provázaným s geografickým prostředím (kapitol 5). Autorka – možná i instinktivně - naplňuje jeden s postulátů přístupů k minulosti a líčení minulosti, a to v kontextu posouvajícího se času a proměňujícího se prostoru – přírodního prostředí. Znalost dění a znalost místa dění činí její text a čtení práce mimořádně zajímavou. Dovolte poznámku: v českém prostředí takto spíše pracují na jedné straně kolegové z raně-středověkých dějin a na straně druhé badatelé věnující svou péči mimoevropskému světu. Je mimořádně potěšujícím být informován o propojenosti geografického prostředí s historickým děním v novovětském prostoru na příkladu výseku novošpanělského místokrálovství a Mexika. Autopsie je nezastupitelná.

Pohyb skrze čas k současnosti a následná koncentrace zájmu k aktuálnímu času (kapitoly 7, 8, 9, 10) přináší další pozitiva. Práce se svým sdělením posouvá k sociologizujícímu rozměru, který je stejně poučným jak pro Středoevropana, jako i pro Latinoameričana. Právě část ukotvena v rozhovorech, osobních svědectví/výpovědích (které jsou nutně formalizovány) posouvá autorčin text směrem k povaze budoucího pramene. A ten bude moci být využit nehledě na čas a geografický prostor.

Nemohu než konstatovat, a to v nejobecnější poloze, že disertační práce kolegyně Michaly Berkopfové s jejím osobitým autorským přístupem (a jazykovým kontextem) mě naplňuje odborným, jazykovým a svou praktickou sdělností (příklady) uspokojením v přístupech k pojednání o bytostně latinskoamerických tématech (agrární otázka, ekonomicko-sociální kontext, kulturní identita) ze (a možná právě proto) středoevropského prostoru. A to s konkrétními závěry – dopadu/vlivu na denní realitu

Můžeme se lišit (a je tomu tak) v povaze důrazu kladeného na internetové informační zdroje. Ale taková je skutečnost informačních toků a ve vztahu ke studovanému tématu je to současně dáno mimo jiné i jednou ze zvolených cest získávání vzorku informací – formou řízených rozhovorů. Pramenem je autorce mimo jiné důvěrná znalost místa dění a její vlastní píli shromážďována výpovědní materie. Případná diskuse bude bezesporu jen obohacením obhajoby.

Předloženou disertační práci hodnotím kladně, přijímám a doporučuji k obhajobě. U obhajoby kladu otázku o podobě a možnosti publikování textu.

prof. BcDr. Ivo Barteček, CSc.
katedra historie FF UP v Olomouci